

„Soča“ izhaja vsak petek in velja po pošti prejemanja v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto
Pol leta
Četrt leta
Pri oznanilih in tiskanih listih „Soča“ se plačuje za navadno tiskanje po vrsto:

8 kr. če se tiska 1 list

7 „ „ „ „ „

6 „ „ „ „ „

Za več črke po prostoru

SOČA

Posamezne številke se dobivajo po 8 kr. v tobakarnicah v gosposki ulici blizu „trih kron“, na starem trgu in v nuški ulici ter v Trstu, via Casserna, 3.

Dopisi naj se blagovoljno pošiljajo uredništvu „Soče“ v Gorici na Travniku 16, I., naročnina pa opravištvu „Soče“ Via della Croce št. 4. II.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delalcem in drugim nepremožnim se naročnina znižuje, ako se oglase pri opravištvu.

P. n. gospode naročnike, ki so nam še na dolgu za tekoče (nekateri celo za lansko) leto, prosimo uljudno, naj nam pošljejo prej ko mogoče zastalo naročnino, da bomo mogli poravnati svoje račune.

OPRAVNIŠTVO „SOČE“.

Volitve v kupčijsko zbornico

so velike važnosti, ker te ustanove nimajo le kupčijskega pomena, ampak so tudi politična moč. Kupčijske zbornice imajo pravico, da volijo poslance v deželne zbornice. Zaradi te njih pravice so se včasih razpuščale in so se napovedovale nove volitve, po katerih naj bi dobili v zbornici večino taki življi, ki so se po svojem mišljenju in dejanju strinjali s stranko, ki je imela moč v rokah ali ki je bila na državnem krmlju. Sijajen izglede take vrste so bile pred leti volitve v kupčijsko zbornico kranjsko, pri katerih si je prislužil viteške ostruge (pohvalo) glasoviti Vestenec. Rodoljubi so bili vložili protest zoper tedanje postopanje vladnih organov, ali protest z izvirnimi dokumenti ob oni zadevi se nikoli ni vrnil, kakor se je takrat in pozneje zatrjevalo.

Iz enakega, to je iz političnega in osebnega, ne iz kupčijskega ozira se tudi dandanes zanimajo nekateri ljudje in nekateri listi za volitve v kupčijsko zbornico. Taka lista sta graška „Tagespost“ in goriški „Corriere“, katera se v svojem početju proti Slovincem jemata kot najboljša brata. Kar se na Primorskem godi ali namerava proti Slovincem, pošilja se navadno najprej v „Tagespost“ (včasih tudi v „Neue freie Presse“ ali v „Triester Zeitung“) in od tod pride v „Corriere“ in druge italijanske liste. Dopisovanje med Trstom in Gorico posreduje tedaj večinom graška „Tagespost“, na katero se potem „Corriere“ sklicuje kot na svojega proroka. Naopak zaese včasih „Corriere“ kako jajce in nemški ustavoverci ga potem brzojavijo v „N. fr. Presse“ ali v „Tagespost“. Ta intimna (najpriskrnejša) vzajemnost naših nasprotnikov proti nam bode nam izglede v našem delovanju, da ne bo v Slovincih Peter podiral, kar Pavel zida, da ne bo vsakdo le kritikoval, a pri splošnem delu nič pomagal, temveč povsod le zaviral, grajal ter nezaupnost in razpor sejati. Edinim sovražnikom moramo se edini ustavljati, ne razkropljeni in boreči se pod deset zastavami.

Omenjena lista torej se bavi z volitvami v kupčijsko zbornico in kaj zahtevata? Zahtevata, naj se volijo v obrtniške in kupčijske zbornice možje najliberalnejših načel, ki bi pomagali tem načelom do zmage. Nekaterim našim čitateljem morda ni znano, kaj pomenja beseda liberalen na sebi in kaj v ustih naših takozvanih liberalcev. Prvotni pomen besede je lep in znači radodarnost, širokoprčnost, ljubezen do svobode in enakopravnosti v vseh zadevah. Vsak pošten človek se prizadeva, da je v tem smislu liberalen. Ali politični liberalci so ohranili samo ime liberalizma, vse drugo so vrgli od sebe. Dandanašnji navadni (ali vulgarni) liberalizem ni drugega ko malha in liberalci prave vrste niso drugo ko malharji, ki nasprotujejo vsem načelom pravega liberalizma. V političnem oziru so liberalci najbolj nestrpilni ljudje, ki ne privoščijo nikomur političnih pravic razen sebi. V izglede naj nam bodo goriški italijanski liberalci, ki so protestovali, upili in razsajali, ko so se hoteli Slovenci v Gorici preteklo poletje posluževati v postavnih mejah postavno zagotovljene jim pravice.

V gosposkarskem oziru pomeni liberalizem gospostvo kapitala nad osebo. Po lažliberalnih načelih se zahteva kapitalu prostost, da sme zatirati in dreti obrtnika in delavca. Naši liberalci ne zahtevajo od fabrikanta (tovarničarja), naj dá delavcu toliko plače, da more tudi v nedeljo in praznik živeti, ne da bi moral dan Gospodov skruniti s hlapčevskim delom, ampak trjajo za delavca prostost, da sme tudi v nedeljo in praznik delati. Ali ni najhujša sužnost, da

sili liberalizem delavca še v nedeljo in praznik k delu, da mu ne privoščijo počitka? Liberalizem podpira malharje ter se jezi, da nova obrtniška postava zahteva od obrtnika, naj razume svoj obrt. Tudi v tem oziru imamo v Gorici sijajen izglede. Neki žid se ni učil obrta (meštirja) pa ima denar in je najel delavce, ki mu izgotavljajo dotični izdelek. Po novi postavi bi moral žid svoj obrt opustiti; ali goriški liberalci se vsestransko zanj potegujejo in delajo proti mojstrom, ki so se učili in trudili za svoje delo. Po lažliberalnih načelih ne velja delavec, ki se je učil svoj obrt, nič, ampak le bogatin, kapitalist, ki vzame delavca v službo in mu plačuje, kakor hoče. Tako zvana liberalna načela so na videz svetla, v resnici so pa obrtniku, delavcu, malemu kupcu robstvo in pogin. Ta načela imajo najiskrenejše zagovornike v židovskem časopisju, ki vedno išče in širi prepir med različni narodnostmi, da liberalci in židi polnijo svoje žepe, med tem ko se zapeljana meščan in obrtnik prepirata včasih za oslovo senco. Menimo, da goriški obrtniki imajo toliko zdrave pameti, da bodo znali razločevati med svobodo in lažliberalizmom. Pomislijo naj, da ne živimo več pod Mojzesovo postavo, ampak „keršanski resnici“. Keršanska načela so v resnici — liberalna.

Naj trobi „Corriere“ o liberalizmu, kar hoče; sam naj si ga ohrani. Goriški obrtniki imajo svojo glavo in svoje možgane in bodo znali razločevati prijatelja od neprijatelja. Volilce za kupčijsko zbornico zopet opominjamo, naj čujejo nad svojo pravico in naj se ne vežejo na nobeno stran. Treba je dobro premisliti, pradno se voli.

Kako je treba sadni vrt obnoviti t. j. vnovič zasaditi.

Kdor je količkaj obhodil naše slovenske dežele in pri tem opazoval sadne vrte, prepričan se je lahko o njih žalostnem stanju. Sadna drevesa so z večine povsod ostarela, t. j. vrhi so na pol suhi, debela nečiščena itd. S kratka: sadna drevesa so taka, da človeka srce boli zastraen take zanikarnosti našega ljudstva. Ako je človek samo pri zdravem razumu, če tudi ni strokovnjak, lahko pride do samostalnega prepričanja, da je treba take vrste sadnega drevja z boljšimi zameniti.

To delo opravljajo naši ljudje po priliki tako le: Kadar so sadna drevesa oamogla in ne donšajo več dobrega sadja, tedaj se v zimskem času izkopljejo s koreninami, a mnogo korenin ostane še v zemlji, potem se jama z izkopano zemljo zasuje. Spomladi, navadno že prav pozno, gre kmet z mladim drevcem, ki ga je zelo površno obrezal, na vrt in mu naredi malo jamico ter vtakne drevce v njo in je močno potepta z nogami in je potem prepusti njegovi usodi z dobro zavestjo, da je vse dobro naredil.

Mnogi imajo tudi navado, da med stara drevesa mlada posade, misle, da bodo dobro vspevala, kar pa ni mogoče, ako bi zemlja tudi še dovolj hrane imela, ker so preveč v senci.

Naši kmetovalci so že vsi zdavna prišli do prepričanja, da, ako hočejo dobre poljske prideleke dobivati, imajo tudi zemljo dobro obdelati in pognojiti ter jo tudi pozneje dobro oskrbovati. Tudi se ravna po pravilu, da ne sejejo ene in iste rastline vedno v isto zemljo, ampak še le za 2—3 leta pride na tisto njivo. To imenujejo umni kmetovalci poljski kolobar (turnus).

Samo pri sadnih drevesih nečejo umeti, da tudi ona zemljo izmolzujejo, da je tedaj tudi njim neobhodno potrebno zemljo zboljšavati, ako hočemo od njih pravi pridelek dobivati. Denimo, da izkopljemo staro hruskavo drevo, katero je staro 120—150 let, in pa vsadimo precej na njegovo mesto drugo drevce, podali smo mlademu drevcu zelo slabo mesto, ker dobijo njegove korenine zemljo, od prejšnjega drevesa vso izmolzeno. Staro drevo je na tem prostoru živelo toliko let, ne da bi mu bili zboljšavali zemljo. Za Boga milega! kje bode potem za novo drevce toliko

hrane, da bi se moglo dobro razvijati in rasti v prvih letih in pozneje še sad donšati?

Kdor hoče tedaj imeti pravo veselje s svojim sadnim drevjem in zraven tudi lep dohodek, mora mu tudi zemljo tako pripraviti, kakoršno ono za svoj vsestranski razvitek potrebuje.

Stara drevesa se morajo popolnoma s koreninami izkopati in potem zemlja na 1 meter (3') globoko dobro prekopati. Najbolje je, da se to delo pred novim letom dovrši, da potem do spomladi vsled zimskega mraza kamenje in rudnine lahko razpadejo. Zda takó prekopano zemljo prav dobro pognojijo in kake dve leti porabi za okopavine. Zadnje jesen pa zemljo še enkrat dobro prekopajo in z obdelanim gnojem pognojijo, a spomladi v tako pripravljeno zemljo mlada drevca posadi.

V takó obdelanih tleh se sadna drevesa v malo letih takó razvijajo, da jih je veselje pogledati, in kar smo pri njih zamudili, da smo jih 2—3 leta pozneje sadili, to bodo zdaj s toliko boljšo raščo vse nadomestila.

Kedor sadi sadno drevje na popisani način in ga še po saditvi ravno takó skrbno oskrbuje, kakor poljske prideleke, bode prepričan in zagotovljen, da bodo drevesa ravno takó lepo rasla, kakor njegovemu dedu ali pradedu, ki so drevca v popolnoma neizmolzeno zemljo sadili, a mi jo moramo pa dan danes z umetnim gnojem izboljšati.

Koliko pa more dobro urejeno sadjarstvo dohodkov donšati, lahko vidimo od pridne občine Vurmbek na Štajarskem, ki je letos do zdaj že čez 20.000, reci dvajset tisoč gld. skoro samo za pozno sadje dobila. Goto vo lep dohodek!

Slankamenka.

Gospod F. Žepič, učitelj na gosposkarski šoli v Gorici, je v 47. št. „Soče“ pisal o trti Slankamenki, katero hvali kot zelo rodovitno, ter jo ob enem priporoča našim Kanalcem, češ, da bi mogla nadomestiti njihov cebedin itd.

Kar je povedal gosp. učitelj o imenovani trti gledé njene rodovitnosti, je gola resnica, a da bi bila pripravna za kanalsko okolico, zelo dvomim. Kajti trta Slankamenka zelo pozno zori in tudi rosi je bolj podvržena nego naše ostale domače trte kar je za Kanalce tem bolj pomenljivo, ker imajo vlažen zrak, ki je kaj pristen vsakovrstnim glivicam n. p. Oidium Tuccheri, Peronospora viticola in pa kozicam (Gloeosporium ampelophagum). Čudno se mi dozdeva, da gospod Žepič tako brezpogojno svetuje kanalskim kmetovalcem trtno vrsto, ki se nikakor ne ujema z obnebjem kanalskim. Da bi se kedo navdušil za omenjeno trto ter jo mnogo nasadil, zavrgel bi menda po nepotrebnem trud, čas in denar.

Slankamenka istinito raste v Sremu. Videl sem jo v Vršcu na spodnjem Ogorskem, kjer pridelujejo mnogo vina, in mnogo goric je izključno le s Slankamenko nasajenih, a kakšen razloček je mej tamošnjim obnebjem in kanalskim. Če rodi cebedin kisló vino, bi dajala Slankamenka še kislaše na onih prostorih, kajti ona se prištevá poznim vrstam, ki veliko grozdja rodé in dajo obilo mošta, a bolj vodenege.

Kanalci naj se pridno poprimejo zgodnjih vrst, kakor so n. pr. beli in črni burgundec; tudi traminec bi znal na Kanalskem dobro vspevati. Za hladne kraje, kjer grozdje pozno zori, zbirajmo vedno zgodnje sorte, a za vroče podnebjé, kakor je goriška dolina in Kras, kjer je ob enem tudi suša, zbirajo naj se sorte če tudi malo pozne, da so pa moštene, da vsled suše grozdje ne vene in se ne suši. Tako nas dolgoletna skušnja uči. Na zdar! (Op. uredn. Sama teorija po našem mnenju ne velja. Res da Kanalsko nima morda tako toplega podnebjá ko Srem, a tako mrzlo in megleno pa tudi ni, da bi se moglo uže naprej odrekati dobro uspevanje katere rastline. Najboljša je skušnja; ta naj uči, česa se je poprijeti in kaj

je treba opustiti. Primeri tudi današnji dopis iz Dornberga.)

Izšolan vinogradnik.

Dopisi.

Dornberg, 1. decembra. — Včera popoldne je imel tukej popotni učitelj g. E. Kramar predavanje o živinoreji. Dornberški poljedelci sicer ne živijo o živinoreji, ampak o vinarstvu, zato bi bili raje o tem kaj podučljivega (za letos tolažljivega) pričakovali, a pravo je zadel tudi g. učitelj, ker podlaga kmetijstvu je in ostane živinoreja. Tudi smo tukaj o vinoreji izvrstne govornike že mnogokrat slišali, kakor je tudi g. učitelj v svojem uvodu poudaril. Predavanje o živinoreji je meni pa toliko bolj ugajalo, ker se je neki kritik v št. 42. in 43. cenjene „Soče“ o poslednji živinski razstavi v Gorici preveč nazadnjaškega gesla držal, rekoč: „k čemu potrata z inostranskimi plemenimi? pomagajmo si z domačimi, saj naše hribovsko pleme ni tako slabo; drugače bi Bavarci, Vitenberžani itd. ne hodili k nam na sejme!“

G. govornik Kramar se ni sicer odlikoval z izbranimi stavki in govorniškim kinčem, ampak je koj prestopil k stvari ter dokazoval, kako gre odločevati najboljša živinska plemena za rejo, kako nespametno se teletom prvo mleko (mleček) krati, katero po naravi tiče teleu, ki drugače pozneje boleha in rado na driski pogine. Rekel je tudi, da treba živini primerne soli, ker zaradi tega pomanjkanja živina raje gnilo lužo pije nego tekočo vodo in si po tej poti razne bolezni nabira. Slednjič je kmetom, kojih je došlo blizu 300, na mnoge dvome in uprašanja uljudno odgovarjal ter jim nasvete dajal. O mraku se je pa poslovil med živiočliki in — na svidenje!

Ker sem pri poljedelskih stvarih, usojam si na poziv cenjenega g. učitelja Z. v predzadnji „Soči“ po svoji skušnji o Slankamenki sledeče dodati. Čebedina, kateri se od Kanala do Volarij, do Grahovega in do Reke po drevji divje prideluje, bi nikdar ne skušal s Slankamenko izpodrinuti, ker ta terta hoče imeti kratko, pravilno obrezovanje, in prav gorko solnčnato lego, drugače ostanejo poganki za zarod gluhi in bi rodila trta le reven vodeni cviček. Tudi ni viditi v omenjenem okraji sledu resne volje, pečati se s pravilno vinorejo. Ko bi pa tako kdo hotel pečati se s vinorejo, naj v prvi vrsti poskuša z Izabelo, v drugi pa z vlaškimi rizlingom (graševino), zgodnjim burgundcem, in rulandcem; le za Podčavenski svet na Vipavskem bi zraven omenjenih trt nasvetoval Slankamenko in kadarko.

Kar se pa tiče števila kolčij Slankamenke, ki naj bi se iz Tirola ali od drugodi naročilo, naj g. učitelj naroči neomejeno število, ker se jih lahko samo v Dornbergu na sto tisoč odda, ker je ta trta več let sem v tem okraji prvinsko poskušnjo izvrstno prestala, ker ta slovanska trta si je prav v našem novem podnebjju izvrstnost rodovitnosti tako zagotovila, kakor Šukljejeva klobasa pod novo vlado na Kranjskem.

Izpod trnovskega gozda, 2. decembra. — V zadnji „Soči“ med „domačimi vestmi“ svetovalo se je v ozračju drv iz trnovskega gozda, naj sprejmejo od gozdnega urada ponujeno plačilo, da ne zgubijo še tistega zaslužka, ki ga imajo, češ, da gozdni urad se baje že pogaja s podvzetniki, ki bi sprejeli vso vožnjo.

O zadevi trnovskega gozda in njegovih drv bi bilo potrebno marsikako ziniti, a moj namen danes ni, to stvar natanko preiskovati, ampak samo podati par površnih opazek in teženj vozniki. Kdor še ni bil v gozdu, ali ne vé, kake težave in nevarnosti morajo prebiti vozniki pri spravljajanju drv iz gozda, ampak sliši in uvaža le število goldinarjev, katere vozniki prejemajo, bode jih gotovo blagorval ter si mislil, da lahko vozijo po sedanjem kupu ali pa tudi še ceneje.

Kdor pa je prepričan o težavnem delu pri vožnji drv iz gozda, bode uboge voznike gotovo pomiloval ter jim privoščil lepo plačilo. Kaka sreča je, ako voznik zasluži ta teden par petakov, a drugikrat poškodeje si pri nevarnem delu roko ali nogo, da mora revež več tednov, mesecev, da celo leta trpeti sam na telesu, a njegova družina pa na pomanjkanju!

Mislím, da gozdnemu uradu delajo preglavico računi, ker se kaže morda deficit (primanjkljaj), ali pa je blizu. Uprava vsa je draga, vozniki ne preveč dober kup, a drva prodajajo se pod ceno, — tedaj nasprotna razmera.

Uradniki, kakor delavci in vozniki bi radi imeli kaj poboljška in njih želje so opravilene.

Ker danes govorim le o voznikih, naj omenim samo draginjo živine. Voznik ne more imeti dolgo časa jedne in iste živine, katere se pri težavni vožnji kmalu porabi, a večkrat tudi poškodeje, tako da je treba misliti na drugo.

Kakor imajo pri sedanjih draginjah lep dobiček oni kmetovalci, ki živino prodajajo, tako imajo drugi, koji jo morajo kupovati, veliko zgubo. Ako se vozniku poškodeje eden vol, — z Bogom njegov zaslužek skoro čezlega leta!

Trnovski gozd donáša eraru (državi) tedaj gotovo le majhen dobiček ali pa nikakega in to iz zgore navedenega vzroka. Usiluje se mi vprašanje: kaj je pravičnejše, naravnejše, da se voznikom pritrjuje kravo zaslužen krajcar, ali naj se drva prodajajo dražje?

Kakor se pripoveduje, prodaja c. kr. gozdni urad drva Gorici pod navadno ceno, vsled česar gotovo ne more trnovski gozd donášati velikega dobička. Trnovski gozd je precejšen del goriske dežele in ta naj bi donášal korist v prvi vrsti samej Gorici?

Tudi tukaj naj ima tedaj mesto, v katero se stekajo uže tako dohodki iz vse dežele, prednost pred kmetovalci? Jaz mislim, da to bi ne smelo biti prav.

C. kr. gozdni urad naj bi tedaj dobro stvar premislil, predno stori nameravani korak — da bi podvzetnikom oddal vožnjo.

Naj pristavim še samo to, da bi se znal kesati zaradi tega sam, a še bolj dotični podvzetnik.

Nekdo, ki drv ne vozi niti kupuje.

V Tolminu, 3. dec. — Dopis iz Tolmina v zadnji številki „Soče“, kateri popisuje veselico v čitalnici dne 22. novembra t. l., je kakor sem poizvedil, nekatere osebe nekotno razdražil ali njezil, ker jih ni s prijateljem in imenom navedel. Tega molčanja je krivo le to, da je bil dopis v naglici sestavljen, tedaj so ta imena le po pomoti izostala; pisarji pravijo, če pri odpisovanju kaj izpuščijo: „a to mi je v peresu ostalo“. Nikar naj ne mislijo tiste osebe, da so se njih imena iz nevoščljivosti ali sploh iz kakega slabega namena izpuščila; prepričan sem, da, ko bi vedeli, kdo je dopis sestavil, gotovo bi mu ne zamerili; (imena pa vendar ne povem). Sploh mislim, da je dovolj rečeno že v začetku dopisa, kjer se pravi, da so bile igre naravno izpeljane, in to je glavna reč, vse drugo je bilo brez potrebe.

Dne 6. t. m. imelo bo rokodelsko bralno društvo svoj letni občni zbor. Pri tem zboru volil se bo tudi nov odbor, namreč predsednik, denarničar in 5 od bornikov. Nadjam se, da se društveniki v obilnem številu zbora udeležijo. Opominjam Vas, volite predsednika po svojem najboljšem prepričanju, pa vendar glejte na to, da bo mož spoštovanja vreden, da bo varčen in strog v izvrševanju sklepov. Ker rokodelsko društvo potrebuje posebno varčnosti, glejte da bote volili tudi v odbor previdne može.

Tudi narodna čitalnica bo imela kakor po navadi v tem mesecu svoj občni zbor. Ker se bo pri tem zboru volil tudi nov predsednik, denarničar in odborniki, zdi se mi potrebno, čitalničarje opomniti, naj volijo v odbor take može, ki bodo vsaj redno k sejam dohajali in ki se bodo tudi za čitalnico kaj brigali; taki odborniki pa, katerim se zdi nepotrebno k sejam ali zborom hoditi, so bolj v propad nego v korist društvu.

Društbeniki, kateri nočejo svojih dolžnosti točno izpolnovati, bi bolje storili, da bi odstopili.

S Tolminskega, 2. dec. — Nisem tistih ljudi, ki vpijejo, da je šola uzrok oboževanju, ampak prepričan sem, da nas še mnogo več stane nevednost nego šola. Kakor pri vseh svojih opravilih, lahko bi tudi pri šolstvu marsikaj tako uredili, da bi bolje ugažalo šolskemu napredku in ljudstvu in da bi se ob enem lahko tudi učiteljem gmotno stanje nekoliko izboljšalo.

Po pregledu, ktereja je izdal c. k. okrajni šolski svet v Tolminu svojim udom, imajo šolski kraji Log, Čez-Soča, Libušnje, Ponikve, Stržšče in Podbrdo vsak od 100 do 140 otrok, kateri so dolžni šolo obiskovati, ne da bi imeli rednega učitelja. Bole in Koborid imata pa vsak za 250 in Tolmin za 300 otrok pa 4 redne učiteljske moči. Kdor je videl hoditi otroke posebno iz prvih dveh šol, prepričan je, da jih je povprek pol manj v šoli nego na papirju ter da jih mnogokrat niti po 30 ne pride na eno učiteljsko moč. Ali je toraj previdno in pravično, da se tem krajem vzdržujejo čveterorazrednice med tem ko se drugim krajem, ki imajo vsaj pol toliko otrok, ne dá redni učitelj? Da so za te kraje čveterorazrednice le luksuz (imenitna potrata) in prenapetost, je pač lahko razvideti. Dasi morajo stariši obilne kazni plačevati, vendar zaradi oddaljenosti in neobhodne potrebe, da otroci pomagajo doma delati, hodi v resnici komaj polovica otrok na teh čveterorazrednicah več kot enkrat na dan v šolo. Koliko bolj previdno in koristno bi bilo toraj tudi za te kraje, opustiti čveterorazrednice ter uvesti poldnevni pouk, ktereja bi lahko vsi otroci redno obiskovali. Zraven tega bi se otroci vsakega poldneva še domačega dela vadili in bi starišem pomagali. Šola bi s poldnevnim rednim poukom gotovo več dosegla nego s celodnevnm pri tako nerednem obiskovanju. Za okraj bi bil poldnevni pouk na teh šolah obila korist, ker potem bi v Bolci in Koboridu zadostovali po 2, v Tolminu pa 3 učiteljske moči; ostalih 5 učiteljev bi pa nastavili v krajih, kjer jih še ni, in dobili bi pri tem še plačo za šestega učitelja, ker bi v ondodnih šolskih palačah lahko dali vsem učiteljem stanovanja. Gospodje, ki imajo v teh zadevah odločevati, naj dobro preudarijo, ali bi ne

bilo boljše tako narediti, ker to bi se dalo po šolski noveli izvesti, in le potem bi bilo mogoče v našem okraji ustanoviti nujno potrebne šole in učiteljem po razmeri dragine in z ozirom na druge dežele plače primerno izboljšati.

(Opomba uredn. T. ejeli smo dopis iz šolskih krogov, ki naj sodijo o njegovi vsebini. Natisnili smo ga na odgovornost dopisnikov, ker nam šolske razmere na Tolminskem niso popolnoma znane. Gotovo je narodno šolstvo važna reč, katero je treba skrbno čuvati radi otrok, ki se učijo, in radi starišev, ki plačujejo.)

Iz Breginje, 24. novembra 1884. — (O družbi sv. Mohora). Le rasti moralo bi število družnikov, a nikakor ne se krčiti. Lepo je v imeniku videti, ko je pod kako občino našeta kopica udov; tim lepši, če od leta do leta narašča. Velika kopica udov kaže, da se ljudje v onem kraju za prekoristno izdajo kujig zanimajo. Ko bi bil pomen te družbe bolje znan, bi se gotovo razširjevala, a ne krčila. G. poverjeniki so svojo dolžnost izpolnili, ko so nam razložili namen družbe, ko so nas navduševali, vabili, klicali, naj bi se vpisali v družbo. Le sami smo krivi, če nas v imeniku pogrešajo.

Različni izgovori veljajo mnogim, da k družbi ne pristopijo ali da se število še krči. Cuje se: „knjig imam dovolj, ni mi jih več treba“; oporeka drugi: „nimam časa čitati“; tretjemu se pri večernem svitu ne ljubi v kujigo zreti, zopet drugi se izgovarjajo z raznimi stroški in bremenmi, ki abozega kmeta tarejo. Taki in enaki razlogi so včasih nekaj veljavni; vendar vse to se more premagati z dobro voljo. Volja naj bo trdna. Da poverjeniki nikoga k pristopu siliti ne morejo, se po sebi ume. Sami sebe počastimo, ako pristopimo društvu. Krepki volji se umikajo težave! (Da se je število društvenikov v vašem kraju škrcilo v preteklem letu le za 1, smo že omenili Ur.)

Č. I.

Politični pregled.

Tako zvani „mrtvi čas“ na političnem polju takraj Litave je s 4. t. m. pri kraju, ko so se državni poslanci zopet sešli na Dunaji, da začnejo svoje zadnje zasedanje sedanje šestletne dobe. Načelniki raznih klubov poslaniških so pozvali dotične ude za prejšnji večer k sejam, da se med seboj pogovoré in zedinijo, kako jim bode postopati v važnih vprašanjih, s katerimi se ima baviti prihodnji zbor. Največjo silo so imeli za to levičarji. Njihovo načelnitvo je uže pred več dnevi razposlalo poziv do vseh svojih pristavež, da naj bodo uže 3. t. m. kolikor mogoče polnoštevilni pri klubovi seji. Ta sila da se lahko razlagati. Veliko poslancev namreč iz Galicije in Dalmacije, ki sedé na desnici, dojde navadno kasno k zborovanju, in to praznoto na desnici so levičarji uže večkrat porabili, da so napravili nepričakovan naskok proti neljubemu ministerstvu in še neljubši sedanji večini drž. zbora. Ne motimo se, ako rečemo, da morda tudi sedanje klicanje in bobnanje levičarskih poslancev ne namerava družega, nego kako bi se sedanja vladna sistema laže podirala, in, če mogoče, tudi podrla. Proti takim mogočim nakonom morajo oprezni biti tudi desničarji. Kranjski drž. poslanci imeli so pred svojim odhodom na Dunaj posvetovanje, in tudi češki voditelj dr. Rieger bil je zaupnike češkega naroda sklical v svojem klubu in pri tej priliki imel pomembljiv govor. Naši ustavoverci namreč slutijo, da iz lastne moči ne morejo več priti do vladnega krmila, zato pričakujejo rešitve od Madjarov. In da bi svoj namen lože dosegli, denuncirajo Madjarom Čehe in druge Slované kot panslaviste. Ali dr. Rieger jim je s svojim govorom tudi tu prekrizal račun, rekši: političen panslavizem je prava nezmisel, literarnega pa nobeden človek zabraniti ne more, ker on je skupna zadeva vseh Slovanov.

V ogerskem drž. zboru traja splošni razgovor o letnem proračunu uže več dni. To na Ogorskem ni kaj nenavadnega, ker vsaka stran-ka hoče pri tem imeti svoj obilen delež. Od vseh strani oglašajo se govorniki „za“ in „zoper“. Koncem vendar ni dvomiti, da Tiszu v vsem poslužna večina sprejme predloženi proračun kot podlago za specijalno razpravo, in to tem bolj, ker se jej pridružijo pri glasovanju hrvaški poslanci, katere je Tisza za to naviašč pozval v Budapesto.

Na francoskem zna nastati ministerska kriza. Gledé preustroja senata je namreč poslaniška kamora proti ministrovemu ugovoru sklenila, da nobeden senator ne more biti ob enem od države plačani uradnik in da se ima novi senat voliti po splošni volilni pravici po listinah. Senat francoski je sprejel z ministrovim porazumljenjem predlog, da se od zdaj naprej nad hudovalniki smrtna kazen ne bode več javno izvrševala.

Ruski poslanec Butenjev pri papeževem stolu je na potu v Rim, da se tam sè sv. Očetom dogovori gledé končne uredbe katol. cerkve na Ruskem.

Domače in razne vesti.

Grof Coronini ni odgovoril na to, kar je „Corriere“ iz „Tagespost“ o njem posnel, ničesar. Verjetno je torej, da grof „Coronini“ v resnici napenja vse svoje moči, da bi ne prišel ministra Conradu sin kot okrajni glavar v Gorico na mesto Rechbachovo in da namerava, ako bi se to zgodilo, odložiti častno mesto deželnega glavarja. Radi bi vedeli, kdo prestavlja politične uradnike: grof Coronini ali grof Taaffe, in če ministerstvo kaj namerava, ali mu grof Coronini zares nasprotuje in komu na ljubo? — Ob enem zavračamo vest, ki se je donesla z italijansko-nemške strani dvornemu svetovalcu baronu Rechbachu, češ da vsi slovenski listi so pisali, da bo moral iti imenovani gospod v pokoj, ako ne dovoli slavnosti podpornega društva. Tega ni pisal noben slovenski list. Prav tako lažnjiva je ona trditev, ki pravi, da so slovenski listi prvi prinesli vest o zamembi barona Rechbacha z baronom Conradom. To vesti prinesli najprej „Wiener allg. Zeitung“ in graška „Tagespost“ s Primorskega, pa ne iz poročila slovenskih mož, ampak od drugod. Sram naj bo nasprotnikov, ki se poslužujejo laži in obrekovanja proti narodu, ki je bil cesarju vedno zvest. To znači poštenost njih dejanja!

Andrej Marušič, profesor verstva na c. k. gimnaziji v Gorici, ud c. k. deželnega šolskega sveta za pokneženo grofijo goriško in gradiško, knezonadškofijski višji šolski nadzornik za ljudske šole na Goriškem, predsednikov namestnik izpraševalne komisije za ljudske in meščanske šole v Gorici, imenovan je od Njegovega Velikaustva presvitlega cesarja častni kanonik prvostolnega kapitula v Gorici. Milostljivi gospod knez in nadškof goriški dr. Alojzij Zorn počastil je svojega delavnega duhovna s tem, da je dotično pismo lastnoročno spisal ter podaril slavljencu cappo magno (opršno obleko) ter verižico za okolo vratu s križem. Visoki uradniki in odlična gospoda čestitala je novemu kanoniku ter se z njim veselila, da mu je bila po trudapolnem delu in mnogih zaslugah podeljena čast, katere je vreden. Čestita mu tudi „Soča“ kot rojaku, ki je za probujenje, pouk in napredek slovenskega naroda na Goriškem mnogo deloval in še deluje. Rudeči zavrtnik naj mu bo znamenje ljubezni do Boga, domovine in cesarja, katero je vedno učil, v srci gojil in v dejanji izkazoval.

Posvečenje ljubljanskega kneza škofa dr. Misle bo v Gradcu 7. dec., vmeščenje pa 14. t. m. v Ljubljani. Poreško-poljski škof dr. Flapp bo posvečen 4. januarja prihodnjega leta v Gorici, vmeščen pa najbrže 2. februarja v Poreči.

Sejem sv. Andreja v Gorici bil je letos prav dobro obiskan; od vseh strani dežele privrelo je bilo veliko ljudij, ne samo zijač, ampak tudi prodajat in kupavat. Goriški Italijani in poitalijančenci, ki so bili podpisali protest proti slavnosti podpornega društva, so pri tej priliki do zadnjega vsi znali slovenski. Kadar gre za krajcar, razume slovenski najzagrižnejši Italijan, a potem zabavlja z „moštro di škla“ onim, ki ga bogatijo. Vendar tako delajo le suroveži, omikani Italijani postopajo dostojno. Toliko ljudstva je prišlo z blagom in denarom v mesto in nikdo ni protestoval zoper njih uhod, dasi jih je bilo povsod polno in ni bilo mogoče hitro voziti. Vidi se torej, da so Goričani mirnejši postali in da se ne branijo več, če jim hočejo Slovenci prinesiti — denar. Počasi bo marsikaj drugače.

„Concordia“, ki je bila pred leti goriško čitalnica po zvijači spravila iz nje tedanjih prostorov v Stabilovo hišo št. 16 na Travniku, pogodila se je gledé svoje dvorane z italijanskim društvom „Gabinetto di lettura“, katerega se baje pridruži v stanovanji novo

vstanovljeno politično društvo „Unione“, in vsled tega je hišna gospodinja odpovedala goriški čitalnici dosedanje prostore, v katere se preseli po preteku sedaj veljavne pogodbe z gore omenjeno italijansko društvo. Torej smo prav imeli, ko smo zadaj rekli, da Nemci in Italijani se bratijo v bratski ljubezni proti Slovencem. Goriška čitalnica imela je pogodbo že več let s „Concordio“ gledé skupne rabe dvorane in drugih prostorov. Ker ta pogodba k letu poteče, prashala je čitalnica „Concordio“, ali bi ne hotela pogodbe podaljšati, če tudi pod drugimi pogoji. „Concordia“ pa niti odgovorila ni, ampak se je pogodila z italijanskim društvom in je tako dala povod, da je hišna gospodinja odpovedala čitalnici. O naklepu italijanizmov, da bi čitalnico spravili iz nje sedanjih prostorov, govorilo se je že to poletje; ali da jim pojde v tem nemška „Concordia“ na roko, bi ne bil nikdo mislil. To je nasledek sedanjih političnih razmer na Primorskem, ki pa preidejo, kakor jih je že mnogo prešlo. Hrast se omaje in hrib, zvestoba Slovincu ne gane!

Vabilo in program k besedi, katero priredi „Katališko bralno društvo“ v St. Frj. anu dné 7. decembra t. l. ob 4 $\frac{1}{2}$ popoldne v dvorani visokorodnega gospoda Jožefa barona Formentina. 1. „Hercegovska“, nap. Hajdrihov, možki zbor. I. Pozdrav. 2. „Slovenska deklica“, Lebanova, mešani zbor. II. Deklamacija. 3. „Venec“ Kocijancičevih narodnih pesmi, možki zbor. III. Dvogovor. 4. „Slovenka“, polka, ženski zbor z glasovirni. IV. „Dva gospoda pa eden sluga“, burka. 5. „U boj“, napev Zajcev, možki zbor. Po besedi bode srečkanje. Pri zabavi po besedi bodo peli razni pevski zbori. Ustopnina za nende 20 kr., srečke po 10 kr. K obilnej udeležitvi vabi odbor.

Iz Šempetra ni došel popravek v zadnji številki po „Corrieru“ posnetega dogodka, kolikor vemo, nobenemu tukajšnjih listov. Privatna oseba nam je sporočila, da oni trije Goričani, o katerih je bilo rečeno, da so bili nadlegovani od Šempeterev, so pili prej v Vertobji, ne da bi bili plačali. Prav tako da so hoteli narediti tudi v Šempetru, a tū da je krčmar skočil za njimi ter popadel za voz ali konja. Če so se, dalje vozeči, prekucnili, so bili najbrže sami krivi. In tak dogodek razglasa „Corriere“ kot napad in draženje, izvirajoče iz narodnostnega čuta. Slovenski krčmar bi torej ne smel zahtevati plačila od Goričana, ako noče, da ga razglasi za rogovileža.

Opozorjamo spoštovane gospode čitatelje na oznanilo Leonove tiskarne v današnji številki, ki javlja veselo vest o izdajanji „Ljudske knjižnice“, katero je prevzela imenovana tiskarna. Vse hvale vredno podjetje priporočamo vsakemu rodoljubi.

Rojaki! Rodoljubi v Ljubljani zamislili so lepo misel zidati veliko hišo, v kateri bi imela prostora vsa narodna društva ljubljanska, se vé da proti primerni plači. Ta narodna ustanova postane v nekoliko letih lastnina našega prvega književnega društva slovenske Matice. Čistega dohodka, ki bi ga dajala ta hiša, porabila bi slov. Matica polovico za svoje namene, naureč za izdajanje lepih in poučnih knjig, z drugo polovico pa bi podpirala narodne umetnike, pisatelje in dijakke.

Slovenski narod je majhen in ubog in oprt je samo na-se in na svoje slabe moči. Mi nimamo narodnega plemstva in tudi vlada nas ne podpira v naporih za našo narodnost. Vse, kar moremo do zdaj pokazati, pridobili smo si sami. Tudi nameravani „Narodni dom“, si postavimo, ako vsak zaveden Slovenec stori svojo domovinsko dolžnost. Lepo priliko imamo zdaj, ko se zadnji mesec prodajajo srečke v korist „Nar. doma“. Uže na starega leta dan vlekli se bodo dobinki te loterije, mej katerimi so razne dragocenosti vredne po več sto goldinarjev, hišna oprava, gospodarska stroji, živina i. dr.

Dragi rojaki! sezite po srečkah in pomagajte postaviti skupni slovenski „Narodni dom.“

Srečke po 1 gl. dobivajo se v Gorici pri čuvaji slov. čitalnice na Travniku 16, I. in pa pri opravištvu „Soče“ Via della Croce 4, II.

„Dolenjske Novice“ bo naslov novemu listu, ki z novim letom začne izhajati v Novem Mestu (Rudolfovem) v tiskarni g. J. Krajca 1. in 15. dan vsakega meseca. Namenjen bo kmetovalcu in rokodelcu, katerima bo v lahko umevnej besedi razkladal, kar jima je potrebno v gospodarskem in političnem oziru. Taki krajni ali okrajni listi so prav koristni in potrebni, ker domače reči bolj natanko preračetajejo in svoje čitatelje dobro poznajo. Cena za celo leto mu je 1 gl. 50 kr.

Ljudsko šolstvo na Koroškem je res jako čudno. V Tinjah imajo učitelja, ki ne umé jezika svojih učencev, ter rabi po navodu šolskega sveta nekoga odraslega učenca kot tolmača za druge učence. Tako podučevanje je pač neenavdno in bi je v obraz vsem odgojevalnim in poučnim načelom. Politika, politika!

Akademično društvo „Slovenija“ na Dunaji priredi 9. t. m. ob 7. uri zvečer v „Hotel zur Stadt Wien“ (VIII. Lange Gasse, 15) slavnost dru

Fr. Preširnu v spomin z obširnimi programom, v kateri je sprejet tudi Kocijancičev „Venec slovenskih narodnih pesni“. Po slavnosti bo zabava.

Franc Jožef Rudigier, škof gorenje-avstrijski v Linci, mož vnet za vero, dom in cesarja, pogumen boritelj za cerkveno svobodo in človeške pravice, sovražen in preganjan od židovskih liberalcev, nepogljiv po sladkih besedah svetnih veljakov, nepristopen hinavcem, ki upijejo po miru, da laže ljudi sleparijo in žepe polujejo, načelnik javnemu gibanju v kronovini gorenje-avstrijski, stvaritelj konservativne večine v ondašnjem deželnem zboru, voditelj volitev v javne zastope svoje dežele, odkritosrčen v svojih izjavah, držeč se apostolov, ki niso resnice prikrivali, neustrušen vojak za kršanska načela, moder voditelj svojega duhovstva v nauduševanju naroda za sveto stvar, spoštovan in ljubljén od vse dežele, častni občan brezštevili občin, zato visoko spoštovan in nenavadno cenjen na cesarskem dvoru in po vsem katališkem svetu, umrl je 29. nov. ter je bil pokopan 3. dec. t. l. Pogreba so se udeležili udje cesarske hiše in cesarjev zastopnik.

„Ljubljanski list“ ki se (krega bolj za osebo svojega urednika nego za deželno vlado krajsko, prinašal je dolge članke o svojih pravadah z ljubljanskimi rodoljubi, pravil svojim čitateljem neresnico, da je objavila „Soča“ Šukljevo obsodbo z najdebelejšimi črkami, ter se togotil, ker ni naznanila, kadar je on hotel, da je bil imenovani gospod v drugi inštanči oproščen; velevažne sodnijske obravnave proti Fitzu in Macuzu, katera je tožil državni pravdnik zaradi zločina po § 87. 9 k. z., pa niti z besedico ni omenil, ker se je morda bal, da ga zasežejo, ako pové, kaj se godi na Primorskem z neke strani. Kar se godi z neke strani, o tem zna „Ljublj. list“ le hvaliti peti ali pa junaško molčati, dasi mu je najluže resnico povedati, ker če je konfisciran, ne zgubi kolekov. „Ljubljanski list“ je po svojem razsajanju in po svoji uplivnosti pri delitvi krajske klobase spravil nekoliko omahljivih mož na svojo stran in jih morda še spravi; dokazal pa ni, da njegova stvar je dobra, če tudi je posameznikom koristna. V veliko čast si šteje, da sme zagovarjati in hvaliti slavno deželno vlado krajsko, katera mu je dala življenje in mu je ohranjuje. Tega pa ne pomisli, da ni vse eno, kako vladni list služi vladi; če bo opravljal oborožen s cepcem in v debelo podkovanih čevljev častno stražo na dvorih svojih gospodov, osramoti in spravi v zadrege one, katerim služi. Ako se je odločila slava deželna vlada krajska, da hoče delovati tudi na slovstvenem polju, ima izvestno med drugim tudi ta namen, da hoče dajati prebivalstvu vojvodine krajske take duševne hrane, ki čitatelje uči, blaži in oplemenituje. Naj se pogleda „Lj. list“ v zrcalu samega sebe in videl bo, da v nobenem teh ozirov ne služi slavni vladi; po svoji vsebini in po svoji obliki podpira posurovljenje naroda, a nikakor ne njegove omike. Celó „Brenčeli“ moral je vladno glasilo opomniti, naj vendar ne obeša vsakega krajskega škandala na veliki zvon, in kaka je oblika tega lista, razsojati je morala že večkrat sodnija, ki je urednika sicer oprostila pa ne zmordila. Ako vladni pisarji, katerim ni treba lačnim pisati, tako sodrgo pošiljajo med svet, kaj morejo sosedje misliti o omiki in društvenem tonu krajskih prebivalcev sploh? Menimo, da krajska vlada se najbrže uže kesa, da je dala zagovorništvu v roke odvetniku, ki jej služi s topim peresom, ki se ne priporoča poštenemu svetu, in da bo jako vesela, ko prinese dunajski uradni list imenovanje deželnega šolskega nadzornika za vojvodino krajsko, katero reši slavno vlado neukretnega, prepirljivega zagovornika in dá pokojnemu Pirkarju naslednika. Ni mogoče, da bi krajska vlada bila zadovoljna z odvetnikom ki narodnih mož ne more drugače zavračati nego s tem, da jih zmirlja, da so vladni nasprotniki, radikanci, nevedneži. Uže nekolikokrat smo povedali ljubljanskemu lističu, da mi nismo nasprotniki sedanje vlade, ali listič si je to ubil v glavo in od tega ne odjenja. Mogoče, da nas noče umeti, ker potem stoji golih rok pred nami, kajti sumničenje mu je edino orožje. Ako vrže še to proč, potem bi bilo morebiti celo njemu jasno, da je — nepotreben. Politično vednost prisvaja listič le sebi, drugi slovenski listi, ki se razlikujejo od njega po značaju in pisavi, so pritlikovci, ki ne bi smeli pisati o škandaloznem političnem stanju na Kranjskem, kakor da ne bi se slišal čez meje vojvodine krajske hrupni vrtnec okolo krajske klobase, za katero se pulijo plemeniti možje. V tem nam mora „Lj. list“ pritrditi, da za njegove dobe propada na Kranjskem politika načel ter da se širi politika osebne koristi in strasti. Velik političen motor postala sta v njegovem okoliših osebna korist in nestrpna razburjenost, združena z neizmerno napihuenostjo in surovim napadanjem narodnih mož.

Med nami in ljubljanskim Benjaminom je razlika kakor od neba do zemlje. Mi smo v ugodnem položaji, da lahko pišemo, kakor nam je pri duši, kakor nam narekuje vest in rodoljubje in pa oziir na — državnega pravdnika. To nam je toliko laže, ker imamo za sabo veliko večino svojih naročnikov. Listič mora pa pisati, kakor mu narekujejo tisti, ki mu re-

žejo krah. Nam pristoji moška beseda in se od nas tudi pričakuje, a listič je — uredniški tlačan. On samo posojuje usta, na katera govore drugi. Ako nas znamenja ne varajo, godile se bodo pri „Ljublj. listu“ v kratkem radikalne premembe; zato menimo, da je to zadnja beseda ljubljanskemu olikancu.

VABILO NA NAROČBO.

Dobro vedoč, koliko koristijo kratke v lahko razumljivem jeziku pisane pripovednice pri prostemu ljudstvu in kako pospešujejo njegovo omiko, odločili smo se izdajati:

„Ljudsko knjižnico“

katero prideta vsak mesec dva po četiri tiskane pole obsegajoča snopiča na svitlo. Koncem tega meseca izide prvi snopič.

Istina Bog, da nimamo za to svrha na domačem slovstvenem polju izraslih duševnih proizvodov, ali hočemo si najprej pomagati s prevodi iz nemščine, in potem, ako nam bo sreča mila, tudi iz drugih zlasti slovanskih jezikov.

Marsikateri poznalec in prijatelj slovenskega slovstva nas bo gotovo prašal, zakaj ne priobčujemo pripovednic slovenskih pisateljev? Ali vsakemu z dobro vestjo lahko s kratka odgovorimo: Zato ne, ker jih je do sedaj še premalo število, a pisatelje si v to svrha najemati, bila bi vsaj iz početka sitna in težavna stvar. Da bomo pa s časom dobre izdelke radi prejemali, je gotovo. Mislimo, da prevodi dobrih del iz tujščine več koristijo, nego slabi izvirniki. — Ne daj Bog, da bi hoteli koga žaliti! —

„Ljudska knjižnica“ namenjena je prostemu ljudstvu, posebej odrasli mladini, kateri je živo potrebno, da se uči gladke, pravilne slovenščine, in zbog tega hočemo posebej na to gledati, da bo jezik priprost, gladek, v vsakem obziru pravilen.

„Ljudska knjižnica“ bo imela primerno ceno:

za četrt leta 48 nov.
„ pol „ 90 „
„ celo „ . . . 1 fl. 70 „

s poštino vred.

Pojedini snopiči bodo se dobivali s poštino vred po 8 nov., a brez poštine po 6 nov. To je cena, o kateri ne more nikde reči, da bi bila previsoka. To malo svotico premore skoro vsak posestnik, in mnogo bolje je da jegovi stroci o nedeljah in praznikih čitajo koristne knjižice, nego da bi se bezposleno po vasi klatarili.

Čitajoče slovensko občinstvo toraj uljudno prosimo, da bi nas blagovolilo v tem hvalevrednem, našem premilemu narodu toli koristnemu podjetju po mogočnosti podpirati!

S posebnim spoštovanjem
za Leopovo tiskarno

Leopold Kordeš,
izdatelj.

V Mariboru, meseca decembra 1884.

Vožni red južne železnice od 15. okt. 1884.

KORMIN-NABREŽINA-TRST.

Postaja	mešani vlak	zajutna vlak	osebni vlak	zajutna vlak	mešani vlak	brzo vlak	osebni vlak	zajutna vlak	mešani vlak
Videm	odhod	2.50	7.54	—	6.45	8.47	—	—	—
Kormin	prihod	3.36	8.32	—	7.21	9.25	—	—	—
	odhod	3.55	8.50	3.35	7.37	9.45	—	—	—
Gorica	prihod	4.20	9.6	4.5	7.52	10.10	—	—	—
	odhod	5.—	9.24	4.45	8.9	10.30	—	—	—
Rubije-Sovodnje	„	5.15	9.34	5.1	—	10.44	—	—	—
Gradišče-Zdravščina	„	5.27	9.43	5.15	—	10.56	—	—	—
Zagráj	„	5.36	9.49	5.30	8.28	11.4	—	—	—
Ronke	„	5.49	9.58	5.45	8.36	11.16	—	—	—
Tržič (Monf.)	„	6.2	10.8	6.3	8.43	11.28	—	—	—
Nabrežina	prihod	6.41	10.41	6.52	9.8	—	—	—	—
	odhod	7.—	10.46	7.25	9.22	—	—	—	—
Grinjan	„	7.19	11.4	7.48	9.37	12.17	—	—	—
Trst	prihod	7.37	11.21	8.10	9.52	12.36	—	—	—

TRST-NABREŽINA-KORMIN.

Postaja	mešani vlak	zajutna vlak	brzo vlak	osebni vlak	zajutna vlak	mešani vlak	brzo vlak	osebni vlak	zajutna vlak
Trst	odhod	—	7.20	9.10	4.50	9.—	—	—	—
Grinjan	„	—	7.37	9.31	5.11	9.24	—	—	—
Nabrežina	prihod	—	7.53	9.50	5.30	9.47	—	—	—
	odhod	4.—	8.9	10.8	5.48	10.—	—	—	—
Tržič (Monfalcone)	„	5.—	8.31	10.38	6.17	10.37	—	—	—
Ronke	„	5.14	8.38	10.47	6.25	10.48	—	—	—
Zagráj	„	5.50	8.46	10.57	6.35	11.3	—	—	—
Gradišče-Zdravščina	„	6.—	—	11.3	6.41	11.11	—	—	—
Rubije-Sovodnje	„	6.20	—	11.13	6.50	11.23	—	—	—
Gorica	prihod	6.40	9.4	11.23	6.59	11.37	—	—	—
	odhod	7.32	9.8	11.31	7.6	11.51	—	—	—
Kormin	prihod	8.5	9.23	11.48	7.22	12.16	—	—	—
	odhod	—	9.23	11.50	7.28	12.20	—	—	—
Videm	prihod	—	10.—	12.30	8.8	11.11	—	—	—

Listnica uredništva: G. J. S. v Ljubljani: prejeli naročnino za drugi semester t. l. — G. dop. iz Škrlbine: ni bilo mogoče. — G. dop. izpod L. atognie: potrpite, pride na vrsto. — G. dop. iz Središča: za našo čitatelje premalo zanimivo; prosimo kaj drugega.

Derva po dražbi

se bodo dne 17. grudnia t. l. od 9. ure zajutra do 4. ure popoldne v c. k. gozdu „Pano-vic“ oddelek „Potok pri Bajti“ na drobno prodajala.

Dražbene pogoje pri podpisnem in derva v gozdu si vsakteri lahko ogleda 3 dni pred dražbo.

C. k. gozdno oskerbnistvo v Gorici,
dne 3. decembra 1884.

CVET ZOPER TRGANJE

po dr. Maliči

je odlično najboljšo zdravilo zoper protin ter ravnatizem, trganje po udih, bolečine v križi ter živcih, oteklino, otrpnele ude in kite itd., malo časa če se rabi, pa mine po polnem trganje, kar dokazuje obilno zahval. Zahvala naj se samo „cvet zoper trganje po dr. Maliči“ s zvraven stoječim znamenjem; 1 steklenica 50 kr.

Zahvala.

Škrlbarte. Gospodu pl. Trnkóczy-jú, lekarju v Ljubljani.

Moja mati so na protinske bolezní na nogi silno trpeli in razna domača zdravila brezuspešno rabili. Ko je pa bolezen čedalje hujša prihajala in užo več dnij niso mogli stopiti na nogo, spomnil sem se na Vaš dr. Maličev protinski cvet po 50 kr. ter si ga nemudoma naročil. In res imel je čudovit vsepel, da so se po kratkej rabi opostili mučnih bolečin. S popolnim prepričanjem priznavam torej dr. Maličev protinski cvet kot izvrstno zdravilo in ga vsakemu bolniku v jednakej bolezni priporočam. Vasej blagorodnosti pa izrekam najpristrénejšo zahvalo, z vsem spoštovanjem udani

Franc Jug, posestnik v Šmarji pri Celji.

Planinski zeliščni sirup kranjski, izboren zoper kašelj, hripavost, vratohol, prsne in pljučne bolečine; 1 steklenica 56 kr. Koristnejši nego vsi v trgovini se nahajajoči soki in siropi.

Kri čistilne kroglice, c. kr. priv., ne smejo bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so se užo tisučkrat sijajno osvedočile pri zabasanji človeškega telesa, glavobolu, otrpnenih udih, skaženem želodci, jetrnih in obistnih boleznih, v škrtuljah à 21 kr.; jeden zavoj s 6 škrtuljami i gold. 5 kr. Razpošlja se le jeden zavoj.

Naročila se izvrše: najhitreje s poštanim povzetjem v lekarni pri „samorogu“

Jul. pl. TRNKÓCZY-já na Mešnem tegu v Ljubljani.

Najboljša obramba proti koleri,

katera bi ne smela v nobeni hiši manjkati, je obče dokazana in izvrstno priznana

ŠUMAVSKA GREŇČICA

(Böhmerwaldbitter)

iz lekarnice „k černemu orlu“ imenovane v Plan-u na Českem.

Ta služi posebno dobro pri slabem prebavljanju, pri studu jedi, slabem želodci, pri napenjanju in rigganju, bljuvanju itd., po zavžitih mastnih ali napenja-jočih jedi, na potovanju, na suhem in mokrem, na lovu in na polji, za torej se smé bolnim na želodci pomorščakom, potovalcem, gozdarjem, gospodarjem silno priporočati. Dobiva se v steklenicah po 50 kr. in po 1 gld. v glavni zalogi za Gorico pri g. Cristofollettiju, lekarničarju.

HILARIJANSKA TISKARNA

v Gorici, v nunskih ulicah h. št. 14,

sprejema v tisk knjige, knjižice, časnike, vizitne liste, vabila, okrožnice, sonete, peti-cije, cenike, jedilne liste, bolete, vozne in mrtvaške liste, žalna pisna in vsakoršna dela, ki spadajo v delokrog tiskarske umetnosti po prav nizkih cenah.

Tiskarna ima v zalogi vsakovrstnih tiskanic za cerkveno rabo, kakor: spriče-vala, račune, dnevnike, zapisnike, pregleda, razkaze, posnetke, kanonske table, matice (matrike) za krst, birmo, zakon, smrt, velikonočne liste, kakor tudi popis duš (status) v latinskem, slovenskem, italijanskem in nemškem jeziku itd. itd.

Tiskarna daje poročstvo za natančno in hitro postrežbo in za nizkost cen.

??? KJE ???

se kupi dobra zimska suknja za 11 do 38 gld.
„ zimska obleka za 11 do 30 gld.
„ zimske hlače za 4.50 do 10 gld.

!!! SAMO !!!

v veliki zalogi Ignacija Steiner-ja
v Gorici nasproti škofiji.

Tam se dobijo tudi na povoljno izbiro go-tove obleke za dečke od 1 leta naprej, nepre-močljivi plašči za deč, kamaše za gospode z me-šanine, usnja, kavčuka in bukovine, zbirka blaga vsake vrste, izdelovalnica za napravo obleke po meri.

Dalje so na izbiro plašči za gospe, Wather-proof, Paletot, Sacco, Dolman, mufi.

Za Gorico edina zaloga izvirnih volnenih sraje, jopice itd. dr. G. Jaeger-ja.

Kar se ne prilega, se z radostjo zameni.

Bolezni v želodci (krč ali druge bolezni), ako jed ne diši, smrdečo sapo in slaba usta, stud in bljuvanje, hemeroidične bolezni od-pravi gotovo

jeruzalemski balzam,

ki je, narjen iz rabarbarime korenike, ja-ko krepilnega upliva, boljši ko vse druge medicinične sestave in skrivne mešanice.

Dobiva se edino le v lekarni

G. B. PONTONI-JA

„pri dveh zamorecih“ v Raštelji v Gorici.

Proti koleri prav dober pomoček je
popolnoma naravni

BRINJEVEC.

Kdor ga želi kupiti po litrih, naj se oglasi
pri meni.

Anton Fabijani,
v Gorici, via Ascoli, h. št. 8.

VINO NA PRODAJ.

1884. leta belo vino rezno hektoliter 10 gl.
1883. „ „ „ prav prijetno „ 12 gl.
1879. „ „ „ „ „ 16 gl.
1875. „ „ „ „ „ 22 gl.
1868. „ „ „ „ „ 60 gl.
1884. leta pristni tropinovec „ 30 gl.
1884 „ „ slivovec „ 40 gl.

Jesip Kravagna

v Ptuiji (Pettau), Štajersko.